

SCI-CONF.COM.UA

MODERN RESEARCH IN SCIENCE AND EDUCATION

**PROCEEDINGS OF IX INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MAY 2-4, 2024**

**CHICAGO
2024**

MODERN RESEARCH IN SCIENCE AND EDUCATION

Proceedings of IX International Scientific and Practical Conference

Chicago, USA

2-4 May 2024

Chicago, USA

2024

UDC 001.1

The 9th International scientific and practical conference “Modern research in science and education” (May 2-4, 2024) BoScience Publisher, Chicago, USA. 2024. 874 p.

ISBN 978-1-73981-123-5

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern research in science and education. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Chicago, USA. 2024. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/ix-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-research-in-science-and-education-2-4-05-2024-chikago-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: chicago@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2024 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2024 BoScience Publisher ®

©2024 Authors of the articles

ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРІВ МІЖНАРОДНОГО МОРСЬКОГО ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ

Співавтор
Волік Вячеслав Вікторович
д.ю.н., професор кафедри права,
Клафас Марія Євгенівна,
Студентка
Маріупольський державний університет
м. Київ, Україна

Вступ. Міжнародне морське перевезення вантажів є невід'ємною частиною глобальної економіки, забезпечуючи перевезення товарів між країнами на великі відстані. Особливості договорів міжнародного морського перевезення вантажів виникають з урахуванням складності морських перевезень, таких як великі відстані, різноманітність типів вантажів і специфіка морського середовища.

Ці договори встановлюють взаємні права та обов'язки між перевізниками, власниками вантажу та іншими учасниками у перевезенні. Вони регулюють відповідальність за втрату, пошкодження або затримку вантажу під час перевезення, а також встановлюють порядок вирішення спорів та конфліктів між сторонами.

Розгляд основних особливостей таких договорів дозволяє краще зрозуміти їхню значущість для ефективного функціонування міжнародної торгівлі та логістики. Аналізуючи правові та практичні аспекти цих договорів, можна виявити ключові виклики та можливості, які вони відкривають для учасників морського перевезення вантажів у сучасному світі.

Ціль роботи. Основна ціль даної роботи - розкрити особливості договорів міжнародного морського перевезення вантажів, зокрема їх правовий характер, зміст та вплив на ринок міжнародних перевезень. Також метою є виявлення важливості правильного укладення та виконання таких договорів для забезпечення стабільності та надійності морських перевезень.

Матеріали та методи. Для досягнення поставленої мети використовувались такі методи дослідження:

- Аналіз літератури;
- Вивчення нормативно-правових актів;
- Порівняльний аналіз.

Результати та обговорення. Суть договору міжнародного морського перевезення вантажів полягає у тому, що на основі згоди сторін перевізник, яким у договорах міжнародного морського перевезення вантажів здебільшого виступає морська транспортна організація, бере на себе зобов'язання доставити вантаж у пункт призначення, за що власник вантажу зобов'язується сплатити перевізникові винагороду.

Значення договору морського перевезення полягає у наступному:

1. Договір встановлює правові підстави для виникнення зобов'язань із перевезення, що виникають між власниками вантажів та перевізниками.

2. Для забезпечення виконання перевезення необхідно конкретизувати умови морського перевезення, які встановлені у міжнародних договорах та положення національного законодавства, з урахуванням потреб та можливостей власників вантажів та перевізників, що вимагає договірного закріплення їхніх правовідносин на диспозитивній основі.

3. Договір міжнародного морського перевезення вантажів є підставою для майнової відповідальності сторін у випадку невиконання ними зобов'язань, передбачених таким договором. Це обмежує можливості застосування деліктної (позадоговірної) відповідальності та вносить визначеність у відносини між перевізником та власником вантажу [1, с. 217].

Відповідно до п. 6 ст. 1 Конвенції ООН про морське перевезення вантажів 1978 р. (т. зв. Гамбурзькі правила) «договір морського перевезення» являє собою будь-який договір відповідно до якого, перевізник за сплату фрахту зобов'язується перевезти вантаж морем з одного порту в інший [2, с. 214].

В ході дослідження було виявлено, що міжнародне морське перевезення вантажів є важливою складовою глобальної економіки, оскільки майже 90%

світової торгівлі здійснюється морем. Особливості договорів міжнародного морського перевезення вантажів визначаються міжнародними конвенціями, національним законодавством країн, а також встановленими торговими звичаями. Було розглянуто основні особливості таких договорів.

Перш за все, до особливостей відносяться правила, що регулюють відповідальність за втрату або пошкодження вантажів під час перевезення. Міжнародні конвенції, такі як Хагське правило або Монреальський протокол, встановлюють межі відповідальності перевізників за збереженість вантажу в залежності від різних обставин, таких як загальна відповідальність, відповідальність за погодження часу доставки або відповідальність за збереженість під час участі у військових діях.

Однією з основних особливостей є загальна відповідальність перевізника за збереженість вантажу протягом усього періоду перевезення. Це означає, що перевізник несе відповідальність за будь-які втрати або пошкодження, які сталися під час перевезення, якщо не доведено, що ці події сталися через непереборну силу або дії третіх осіб.

Крім того, існують спеціальні випадки відповідальності, такі як відповідальність за погодження часу доставки. Це означає, що якщо перевізник не виконав зобов'язання щодо доставки вантажу у визначений строк, він може бути відповідальним за штрафи або компенсацію збитків.

Також важливою є відповідальність за збереженість вантажу під час участі у військових діях або аналогічних небезпечних обставинах. У таких випадках перевізник може бути звільнений від відповідальності, якщо він доведе, що втрата чи пошкодження виникли через дії воєнних обставин або форс-мажорних ситуацій, на які він не мав впливу.

Загалом, відповідальність за втрату або пошкодження вантажів в міжнародному морському перевезенні регулюється складними правовими нормами, які визначають обов'язки перевізників та умови відшкодування збитків для захисту інтересів усіх сторін угоди про перевезення.

Другою важливою особливістю є умови угоди про перевезення, які

визначаються у термінах "клаузул". Найбільш відома клаузула - це "Клаузула Гамбурзького правила", яка встановлює умови перевезення вантажу за морем, включаючи відповідальність за вантаж, порядок доставки та ставки оплати [3, с. 44].

Ця клаузула встановлює важливі умови перевезення, зокрема:

1. Відповідальність за вантаж: Вона визначає ступінь відповідальності перевізника за збереженість та доставку вантажу. Зазвичай це включає відповідальність за втрату, пошкодження або затримку вантажу під час перевезення.

2. Порядок доставки: Клаузула Гамбурзького правила також встановлює умови та процедури доставки вантажу, включаючи місце видачі, періоди доставки та умови прийому вантажу отримувачем.

3. Ставки оплати: Крім того, угода про перевезення морським шляхом містить інформацію про умови оплати послуг перевезення, такі як визначення тарифів, строків оплати та відповідальність за платіжні зобов'язання.

Важливо враховувати, що клаузули можуть змінюватися в залежності від умов конкретного контракту між сторонами угоди про перевезення. Наприклад, додаткові умови можуть бути включені щодо відшкодування за затримки в доставці, обмежень відповідальності у випадку форс-мажорних обставин або інших специфічних ситуацій.

Загалом, клаузули угоди про перевезення вантажів за морем відіграють важливу роль у визначенні правового режиму та умов перевезення, забезпечуючи як перевізникам, так і власникам вантажів, ясність та захист їхніх інтересів у міжнародній торгівлі.

Третя особливість - це використання в обороті міжнародних транспортних документів, таких як телеграми, когносаменти (коносаменти), накладні та інші документи, які підтверджують умови угоди про перевезення, права і обов'язки сторін та стан вантажу під час перевезення.

Використання міжнародних транспортних документів є необхідним елементом морського перевезення вантажів, оскільки вони підтверджують

умови угоди, права та обов'язки сторін, а також стан вантажу під час перевезення. Основні документи, що використовуються в цій сфері, включають телеграми, когносаменти, накладні та інші документи (таб.1).

Таблиця 1

Основні документи, що використовуються в сфері перевезень

Документ	Опис
Когносамент (коносамент)	Основний документ, який підтверджує угоду між перевізником і власником вантажу. Вказує деталі перевезення, права та обов'язки сторін.
Накладна	Підтверджує прийом і передачу вантажу, зазвичай використовується для внутрішнього використання. Вказує вартість вантажу, маршрут, відправника, отримувача та інші деталі.
Телеграма	Короткий документ з інформацією про відправлення вантажу. Використовується для швидкого сповіщення про важливі події (прибуття судна, затримки, зміни маршруту).
Інші документи	Декларації вантажу, сертифікати якості, документи про дотримання міжнародних стандартів безпеки та якості для певних видів вантажів.

Ці міжнародні транспортні документи грають ключову роль у забезпеченні правової впевненості та регулюванні умов морського перевезення вантажів. Вони дозволяють сторонам угоди відстежувати процес перевезення, вирішувати спори та забезпечувати безпеку та ефективність у морській торгівлі.

Крім того, слід зазначити важливість міжнародних правил щодо вантажу, таких як правила МАРПОЛ (Міжнародна конвенція про запобігання забрудненню суден накопиченими відходами та викиданням їх у море) або Марнот (Міжнародні правила запобігання зіткнення суден).

1. МАРПОЛ (Міжнародна конвенція про запобігання забрудненню

суден накопиченими відходами та викиданням їх у море): ця конвенція встановлює міжнародні стандарти щодо запобігання забрудненню морського середовища від судових відходів та викидів. Вона включає в себе правила щодо обробки стічних вод, утилізації сміття та інших відходів, а також контролю за викидами сірковмісних сполук та інших шкідливих речовин.

2. Маркот (Міжнародні правила запобігання зіткнення суден): цей міжнародний документ встановлює правила та процедури для запобігання зіткнень між суднами у відкритих морських водах. Він містить визначення обов'язкових дій для судноводіїв для уникнення аварій та збереження безпеки на морі.

Ці міжнародні правила та конвенції важливі не лише для безпеки та екології, але й для забезпечення міжнародного співробітництва та стабільності у морській торгівлі. Вони сприяють уніфікації стандартів і процедур у всесвітньому морському спільноті, що є ключовим для успішного та безпечного міжнародного перевезення вантажів.

Також договір міжнародного морського перевезення вантажів має свою власну структуру, яка включає в себе ряд важливих складових елементів:

- Сторони договору: це перевізник (власник судна або компанія, що надає послуги з перевезення), який зобов'язується до перевезення вантажу, і відправник (власник або уповноважена особа вантажу), який передає вантаж для перевезення.

- Умови перевезення: угода між сторонами щодо умов перевезення, таких як маршрут, терміни, оплата, умови доставки та інші важливі параметри.

- Вантаж: опис товарів, які перевозяться, їх кількість, вага, розміри та інші характеристики.

- Відомості про судно: характеристики судна, його власник, реєстраційні дані та інша інформація.

Загалом, особливості договорів міжнародного морського перевезення вантажів визначаються рядом міжнародних і національних нормативно-правових актів, а також встановленими торговими звичаями. Розуміння цих

особливостей є важливим для всіх учасників морської торгівлі, щоб забезпечити ефективну та безпечну міжнародну торгівлю.

Висновок. Отже, договори міжнародного морського перевезення вантажів є важливим інструментом для здійснення міжнародної торгівлі. Знання основних характеристик цих договорів, а також міжнародних конвенцій, що їх регулюють, є необхідною умовою для успішного ведення бізнесу в цій сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Рябкін Д.А. Основні особливості договорів міжнародного морського перевезення вантажів. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2013. Серія ПРАВО. Вип. 22. Ч. I. Т. 1. 2013. С. 216–219.

2. Допілка В.О., Балобанов О.О. Міжнародне та національне морське право України і країн ЄС. Навчальний посібник. 2017. С. 214.

3. Кузнецов С.О., Аверочкіна Т.В. Морське право : підручн. Одеса : Фенікс, 2011. С. 48.